

SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROVEDBI PROJEKTA

“Terapija igrom za djecu i mlade SOS Dječjeg sela Lekenik”

i ISKUSTVA KORISNIKA

U razdoblju od srpnja 2013. do srpnja 2014., voditeljice Centra DJEČJA POSLA – Slavica Dević i Maja Bošnjak Goleš su osmislile i provele projekt “Terapija igrom za djecu i mlade SOS Dječjeg sela Lekenik”. Projekt je financiran sredstvima pojedinačnog projekta javnih radova Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a provodio se u prostoru Društvenog centra Hermanna Gmeinerja SOS Dječjeg sela Lekenik.

Cilj projekta je bio omogućavanje intenzivnih psihoterapijskih tretmana djeci i mladima na smještaju u SOS Dječjem selu Lekenik te savjetodavne podrške pružateljima alternativne obiteljske skrbi.

Stoga je projektom obuhvaćeno 20-ero djece i mladih, 12 SOS mama, 6 članova stručnog tima te ostali relevantni dionici: SOS tete, odgajateljice u vrtiću te voditelji slobodnih aktivnosti (N=12).

U radu s djecom i mladima korišteni su modaliteti Integrativne dječje psihoterapije: Play terapija po metodi igra “Svijet” u individualnom radu te Dječja psihodrama u grupnom radu. U radu s ostalim dionicima provedeni su polustrukturirani individualni i grupni intervjui.

Tijekom projekta realizirano je 209 individualnih i grupnih terapijskih tretmana za djecu. Svaka seansa je podrazumijevala prosječno 90-120 min neposrednog rada s korisnicima te obuhvatan posredni rad u vidu elaboracije i dokumentiranja psihoterapijskog rada, provedbe istraživačkog rada, supervizije psihoterapijskog rada s djecom te edukacije voditeljica projekta.

Sa SOS mamama djece u tretmanu realizirano je 52 savjetodavna razgovora, prosječnog trajanja 120 min.

Modaliteti suradnje sa stručnim timom SOS – Dječjeg sela Lekenik obuhvaćali su timske sastanke prije tretmana (u cilju upoznavanja obiteljske, zdravstvene i psihosocijalne anamneze djeteta te identifikacije potreba i formulacije terapijskih ciljeva), sredinom terapijskog ciklusa djece (u cilju procesne evaluacije) te krajem projekta (u cilju analize učinaka tretmana i završne evaluacije). S ostalim relevantnim dionicima obavljale su se konzultacije po potrebi, u svrhu heteroanamneze i praćenja učinaka tretmana.

VAŽNI NALAZI NA OSNOVI EVALUACIJSKIH UPITNIKA ZA SOS MAME

- ✓ SOS mame **rad terapeutkinja** u prosjeku ocjenjuju ocjenom odličan (M=4,94), kao i **Play terapiju u cjelini** (M=5,00).
- ✓ Upitane o sugestijama za poboljšanje usluge, SOS mame odgovaraju da **ne bi ništa mijenjale, ali ukazuju na važnost nastavka terapije**: *“Ne bih ništa mijenjala, nego bih je preporučila svima koji žele što više upoznati svoje dijete i pomoći mu u odrastanju.”; “Ne bih mijenjala ništa - sve je kako treba.”; “..trebaju nastaviti sa terapijom“; “..trebaju i dalje terapiju”;* *“Željela bi da se terapija nastavi za djecu koja je nisu uspjela proći u ovom periodu. Iz iskustva mojeg djeteta vidim koliko mu je pomogla. Većina naše djece, posebno manji uzrast, teško poslože stvari koje su donijela i koje ih tište i ometaju u svakodnevnom životu kroz klasičan oblik psihoterapije. Kroz igru lakše se dolazi do njih..i u ranijoj dobi se mogu bolje posložiti što je važno za njihovo daljnje življenje i funkcioniranje.”*
- ✓ SOS mame navode da će **iskustvo Play terapije pamti po**: *“zainteresiranosti i potpori”;* *“djeca su voljela ići, a ja sam dobila neke primjenjive savjete”;* *“Sa voditeljicama sam vodila duge razgovore iz kojih sam za sebe mogla naći puno primjera, savjeta koji mi mogu samo pomoći u daljnjem radu. Hvala im!!!”;* *“Pamtit ću po istančanom senzibilitetu prema djetetovim “pričama”, ranjivosti sa kojom su došla i razumijevanju položaja i uloge – mjesta SOS majki u djetetovom životu te dobrom usmjeravanju na praćenje djetetovog ponašanja i uočavanje promjena kod njega.”;* *“Nisam imala nikakva očekivanja, ali dobila sam dobrih savjeta i preporuka.”;* *“Dobila sam da mogu razgovarati s djetetom i da pritom osjećam da me čuje.”;*

“Hvala vam na svemu. Nadam se da će našoj djeci koristiti vaš rad i izuzetan trud u radu sa njima.”

- ✓ **Sve SOS mame izražavaju stav da bi, u slučaju da djetetu iz njihove SOS obitelji zatreba dodatna psihološka pomoć, potražile Play terapiju i/ili je preporučile drugima, što obrazlažu sljedećim komentarima:** *“mislim da im pomaže”; “jer smatram da dijete kroz igru najbolje prorađuje svoju traumu”; “zbog prorade problema i trauma kroz igru”; “zato što se na djetetu vidi veliki napredak”; “Kroz igru svako dijete najbolje može izraziti osjećaje, mogu se prepoznati strahovi, nesvjesno kroz igru može izraziti nešto loše ili dobro što mu se desilo ili se dešava.”; “Terapeutkinje su vrlo pristupačne, zainteresirane i lako uspostavljaju odnos s djetetom.”; “..vrlo rado sudjelovala u Play terapiji, pa po tome smatram da su terapeutkinje vrlo uspješne u svom radu”; “Kvalitetna psihoterapija koja će zainteresirati dijete, biti mu pristupačna, u kojoj će se uspostaviti dobar međuodnos povjerenja i otvorenosti, gdje će moć sve ono što ga sputava, straši, muči, ispustit’.”*
- ✓ **SOS mame izvješćuju o uočenim poboljšanjima psihosocijalnog funkcioniranja kod više od 80% djece obuhvaćene tretmanom Play terapije.**

VAŽNI NALAZI NA OSNOVI EVALUACIJSKIH UPITNIKA ZA ČLANOVE STRUČNOG TIMA

- ✓ **Svi članovi stručnog tima navode da su Play terapiju doživjeli kao podršku vlastitom profesionalnom djelovanju.**
- ✓ Članovi stručnog tima **rad terapeutkinja** (mjereno na dimenzijama: odgovornost, kvaliteta povratnih informacija, otvorenost za suradnju, implementacija holističkog pristupa, samostalnost u radu) u prosjeku ocjenjuju ocjenom odličan (M=4,64), kao i **Play terapiju u cjelini** (M=4,6).
- ✓ **Iz svoje profesionalne uloge, članovi stručnog tima su uočili:** da su *“djeca dobro prihvatila metodu i imala prilike proraditi unutarnje događaje i zadovoljiti potrebe koje ne mogu bez*

terapije”; da se “kod neke djece povećalo samopoštovanje, sigurniji u sebe, naučili izraziti emocije na socijalno prihvatljiv način”; da su “djeca rado prihvaćala terapijski proces, vezala se uz voditeljice, smijala se i veselila tijekom rada” te da su “SOS majke zadovoljne promjenama koje su primijetile kod djece”.

- ✓ Članovi stručnog tima navode da će **iskustvo Play terapije pamtiti po**: “pomoći i podršci djeci - mislim da je to njima duboko važno i ljekovito”; “suradnji i kvalitetnim i korisnim povratnim informacijama o djeci”; “predanosti i stručnosti psihoterapeuta, otvorenosti za suradnju, organiziranosti, opsežnim izvještajima”; “veselju djece tijekom susreta, pozitivnim povratnim informacijama SOS mama”.
- ✓ Svi članovi stručnog tima navode da **bi preporučili Play terapiju djeci kojoj je potreban psihoterapijski tretman**, što obrazlažu komentarima: “čini se da je pristup efikasan i vrlo zanimljiv djeci”; “zato što je igra prirodan medij za djecu kroz koju mogu izraziti i istraživati sebe i razviti strategije suočavanja s problemom..proraditi neku traumu”; “uspješno za rad s djecom koja nisu za verbalni tip terapije”; “jer su djeca bila zadovoljna i rado su sudjelovala”.
- ✓ **Cijenu**, odnosno činjenicu da je terapija bila besplatna za korisnike smatraju najvažnijom za realizaciju Projekta u odnosu na ostale karakteristike usluge koje također procjenjuju kao vrlo važne: **dostupnost** (pružanje usluge u SOS Dječjem selu), **fleksibilnost** (prilagođavanje termina obvezama djeteta) i **inovativnost pristupa**.